

Gäller för: Verksamhet Neurologi och psykiatri barn, Verksamhet Medicin barn

Giltig från: 2025-05-06

Innehållsansvar: Nina Björkander, (ninbj1), Överläkare

Giltig till: 2027-05-06

Granskad av: Nina Björkander, (ninbj1), Överläkare

Godkänd av: Marie Carlsson, (marca33), Verksamhetschef

Rickhampunktion

Arbetsbeskrivning

Rickhampunktion utförs på barn med shunt. Rickhamsreservoiren består av en silikonöverdel med en metallbotten. Denna punkteras för provtagning, tryckmätning och shuntografi.

Förbered och informera barnet utifrån dess ålder om vad ni skall göra.

Tänk på att klargöra för barnet hur provtagningen går till. Det är Rickhamreservoiren (shuntdosan) som punkteras för provtagning samt att huden ovanför Rickhamsreservoiren bedövas med ett lokalanestetikum för ytanestesi (EMLA® salva). Obs! EMLA ska inte användas till prematurer < grav.v 37 och ej heller till barn under 3 mån.

Smärtlindra genom avledning, lokalanestetikum för ytanestesi (EMLA® salva), midazolam (Midazolam ®) eller 30 % Glucos per os enligt läkarordination.

Material:

- Sterila handskar
- Steril grön duk
- Klorhexidinsprit (Kutan lösning 5 mg/ml)
- Butterfly nål: 21G x ¾ x 7 (grön) eller 23G x ¾ x 7 (blå), beroende på barnets storlek.
- 2 st odlingsrör (1 till odling och 1 till celler, glukos och albumin)
- Sterila kompresser
- Stigrör för tryckmätning

Utförande:

- Rickhampunktionen utförs av läkare, ytterligare två personer krävs för assistans och avledning.
- Tvätta noggrant och med flöde över rickhamdosan med klorhexidinsprit (Kutan lösning 5 mg/ml), lufttorka.
- Läkaren sticker med butterflynål under sterila förhållanden.
- Tryckmätning bör alltid göras. Detta gör man INNAN provtagningen.
- OBS aspirera ALDRIG ut likvor, låt det droppa ut i provtagningsrören.
- Efter avslutad provtagning sätt på en steril kompress som helst bör sitta på insticksstället ett dygn.

Barnet bör ligga plant ca 30min efter punktionen för att undvika huvudvärk.

Bild 1

Bild 2

Stick med fast tryck rakt ner

Bild 3

Tryckmätning; håll stigröret i nivå med
hjärthöjd.
Mät trycket innan provtagning.
Vänta tills barnet är lugnt och inte skriker

Ansvar

Gäller för all personal inom Verksamhet Medicin barn på Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus, Område 1/SU. Ansvar för spridning och implementering har verksamhetschefen som även ansvarar för att rutinen följer gällande författningar/lagar

Uppföljning, utvärdering, revision

Verksamhetschef ansvarar för uppföljning och utvärdering av innehållet i rutinen. Innehållsansvarig ansvarar för revision av rutinen. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Neurologi och psykiatri barn,
Verksamhet Medicin barn

Innehållsansvar: Nina Björkander, (ninbj1), Överläkare

Granskad av: Nina Björkander, (ninbj1), Överläkare

Godkänd av: Marie Carlsson, (marca33), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9774-1570060579-320

Version: 9.0

Giltig från: 2025-05-06

Giltig till: 2027-05-06